

Sygn. akt I AGa 235/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Łodzi – I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.A. Wiesława Kuberska

Sędzia S.A. Dariusz Limiera

Sędzia S.O. (del.) Jacek Świerczyński (ref.)

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa(...)Funduszu (...)z siedzibą we W.

przeciwko Firma (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 19 czerwca 2019 roku, sygn. akt X GC 1012/18

1. oddała apelację,

2. zasądza od Firma (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz (...)Funduszu (...)z siedzibą we W. kwotę 10.817,00 (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I AGa 235/20

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 czerwca 2019 roku, po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...)Funduszu (...)z siedzibą we W. przeciwko Firmie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. o zapłatę, Sąd Okręgowy w Łodzi:

1. zasądził od Firmy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz (...)Funduszu (...)z siedzibą we W. kwotę 650.000 zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 października 2018 r. do dnia zapłaty, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Krotoszynie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

2. zasądził od Firmy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz (...)Funduszu (...)z siedzibą we W. kwotę 43.317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na ustaleniach faktycznych, z których najistotniejsze przedstawiają się w sposób następujący.

W dniu 27 marca 2000 roku (...) Bank Spółka Akcyjna w W. zawarł z Rolniczym Towarzystwem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. umowę o kredyt obrotowy w kwocie 2.600.000 zł, z terminem całkowitej zapłaty do 28 lutego 2003 roku. Wynikająca z tej umowy wierzytelność Banku została zabezpieczona, zgodnie z tą umową, między innymi przeniesieniem na rzecz Banku, wpisanej już w 1996 r. na rzecz Rolniczego Towarzystwa (...), hipoteki w kwocie 650.000 zł z odsetkami, na nieruchomości o numerze księgi wieczystej (...), będącej własnością pozwanej Spółki.

Po zawarciu umowy kredytowej kredytobiorca zmienił nazwę i siedzibę na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W..

Również po stronie wskazanego w umowie kredytowej kredytodawcy nastąpiły zmiany – przejęty został przez (...) Bank S.A. w W. Oddział w R.. Bank ten wystawił przeciwko (...) Spółce z o.o. we W. bankowy tytuł egzekucyjny z 19 czerwca 2001 roku na kwotę 3.342.885,24 zł.

Tytułowi temu nadana została przeciwko Spółce (...) klauzula wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieścia z dnia 23 września 2002 roku.

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2004 roku (sygn. akt X GCo 111/04) Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił wniosek (...) Banku S.A w W. Oddział w R.

o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie sądowej z 3 marca 1998 roku w sprawie o sygn. akt X GC 375/97. Sprawa ta dotyczyła pozwu (...) Banku przeciwko Spółce (...) o zapłatę należności z tytułu umowy kredytowej nr (...) z 18.12.1991 r. Oddalenie wniosku

o nadanie klauzuli wykonalności nastąpiło z uwagi na niespełnienie wymogów formalnych w postaci złożenia dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym.

Z kolei postanowieniem z 9 października 2014 roku (sygn. akt I ACz 1065/14) Sąd Apelacyjny w Łodzi, na skutek zażalenia Spółki Firma (...), zmienił postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi i oddalił wniosek (...) Funduszu (...) w W. o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie sądowej zawartej pomiędzy Firmą (...) Spółką z o.o. w B. a Rolniczym Towarzystwem (...) Spółką z o.o. w O. w sprawie X GC 375/97, na jej rzecz jako następcy prawnemu dotychczasowego wierzyciela. Sąd ten zakwestionował wykazanie przez wnioskodawcę skutecznego przejścia uprawnień pomiędzy wszystkimi kolejnymi wierzycielami wskazanymi we wniosku.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 września 2012 roku strona powodowa – (...) Fundusz (...) we W. – nabyła od (...) Banku S.A. w W. wierzytelność wobec (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, z tytułu umowy zawartej w dniu 27 marca 2000 roku.

Powyższa wierzytelność była zabezpieczona m.in. hipoteką na nieruchomości położonej w B., dla której w Sądzie Rejonowym w Krotoszynie prowadzona jest księga wieczysta numer (...), do kwoty 650.000 zł. W księdze tej, w dziale IV pod numerem 2, wpisana jest hipoteka umowna zwykła w wysokości 650.000 zł wraz z odsetkami, obecnie na rzecz powodowego Funduszu (...). Ponadto w tym samym dziale pod numerem 29 wpisana była hipoteka przymusowa kaucyjna w kwocie 2.500.000 zł na zabezpieczenie należności wynikającej z nakazu zapłaty z 16.08.2007r., wydanego przez Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie o sygnaturze akt VI GNC 206/05, na rzecz (...) Bank SA w W.. Właścicielem tej nieruchomości jest pozwana Spółka.

Postanowieniem z 7 lutego 2019 roku (sygn. akt Dz. KW 5879/18) Sąd Rejonowy

w K. oddalił wniosek pozwanej Spółki o wykreślenie hipoteki wpisanej pod numerem 2 w dziale IV księgi wieczystej numer (...). W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że brak jest jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynikałoby że objęta wnioskiem hipoteka wygasła.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1916 z późn. zm., zwanej dalej „u. o k.w. i hip.”), w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

W niniejszej sprawie strona powodowa dochodziła od pozwanej zaspokojenia swojej wierzytelności z nieruchomości, której właścicielem jest pozwana Spółka, obciążonej hipoteką umowną zwykłą na kwotę 650.000 zł. Hipoteka ta wpisana jest w dziale IV księgi wieczystej tej nieruchomości pod numerem 2.

Przed dalszą analizą zasadności roszczenia oraz zasadności zarzutów strony pozwanej przeciwko temu roszczeniu, Sąd I instancji poczynił ogólne zastrzeżenie, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy u. o k.w. i hip. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075). Przedmiotowa hipoteka zwykła powstała bowiem przed 2009 rokiem. Tymczasem, zgodnie z art. 10 ust. 2 cyt. ustawy z 26 czerwca 2009 r., do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie tejże nowelizacji stosuje się przepisy u. o k.w. i hip., w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 tej ustawy, które stosuje się w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą.

Sąd Okręgowy wziął również pod uwagę, że zgodnie z art. 3 ust. 1 u. o k.w. i hip., domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. A zatem, to na stronie pozwanej w procesie o roszczenie wynikające z wpisu w księdze wieczystej, spoczywa ciężar dowodowy w zakresie obalenia owego domniemania prawnego.

W rozpoznanej sprawie strona powodowa sprostowała ciężarowi dowodu wynikającego z art. 6 k.c., wykazując, że w księdze wieczystej nieruchomości opisanej w pozwie, znajdują się wpisy, z których wynika, że nieruchomość ta jest własnością pozwanej Spółki oraz że jest ona obciążona hipoteką umowną zwykłą w kwocie 650.000 zł na rzecz strony powodowej.

Rozpatrzenia wymagały zatem zarzuty strony pozwanej, które przeciwstawiła ona twierdzeniom strony powodowej.

Zarzut przedawnienia roszczenia wywiedziony przez pozwanego, w ocenie Sądu I instancji, okazał się bezzasadny. Zgodnie z art. 77 u. o k.w. i hip., przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczenia o odsetki. Zatem jeśli nawet wierzytelność zabezpieczona hipoteką jest przedawniona, nie stanowi to przeszkody dla dochodzenia zaspokojenia przez wierzyciela hipotecznego z obciążonej hipoteką nieruchomości.

Nieudowodniony pozostał także zarzut nieistnienia wierzytelności zabezpieczonej przedmiotową hipoteką. Nie zostało obalone przez pozwaną domniemanie prawne wynikające z art. 71 u. o k.w. i hip., zgodnie z którym domniemanie istnienia prawa wynikające z wpisu hipoteki obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości, także wierzytelność zabezpieczoną hipoteką.

Z przedstawionej przez stronę pozwaną dokumentacji dotyczącej ugody sądowej w sprawie o sygn. akt X GC 375/97, na którą powołuje się strona pozwana, nie wynika, aby dotyczyła ona tej samej wierzytelności, która nabyta została przez powodowy Fundusz (...) – zatem nie można na tej podstawie uznać za obalone domniemania wynikającego z cyt. art. 71 u. o k.w. i hip.

Argumentacja strony pozwanej odwołująca się do postanowień w sprawach o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela, nie jest przesądzająca w kwestii istnienia samej wierzytelności. Sąd I instancji zwrócił uwagę, że postanowienia oddalające wniosek o nadanie klauzuli opierały się na kwestiach formalnoprawnych – tj. brakach w zakresie dokumentów, jakie powinny być załączone do wniosku o nadanie takiej klauzuli. Braki te nie świadczą jednak wprost o nieistnieniu wierzytelności lub wadliwości w zakresie jej przejmowania przez następców prawnych pierwotnego wierzyciela, a co najwyżej świadczą o wadliwym, pod względem formalnym, przygotowaniu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

Kwestia wygaśnięcia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką na skutek utraty bytu prawnego wierzyciela osobistego, została rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego na korzyść wierzycieli rzeczowych. Jak wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z dnia

10 września 2015 r. (sygn. II CSK 745/14), skoro hipoteka ma gwarantować zaspokojenie wierzyciela, to należy uznać, że utrata bytu prawnego przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, która jest dłużnikiem osobistym, nie powinna wpływać na możliwość zaspokojenia się wierzyciela z hipoteki obciążającej inny podmiot. Jak argumentował Sąd Najwyższy, funkcją hipoteki, jako formy zabezpieczenia wierzytelności pieniężnych, jest - ogólnie rzecz ujmując - wzmocnienie gwarancji uzyskania zaspokojenia interesu wierzyciela. Wynika to nie tylko z istoty hipoteki określonej w art. 65 ust. 1 u. o k.w. i hip., ale także

z dalszych przepisów tej ustawy, które uprawniają wierzyciela hipotecznego do zaspokojenia z nieruchomości obciążonej, mimo przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej (art. 77 u. o k.w. i hip.) i bez względu na ograniczenia odpowiedzialności dłużnika wynikające z prawa spadkowego (art. 74 u. o k.w. i hip.). Z art. 94 u. o k.w. i hip. wyprowadza się zasadę akcesoryjności hipoteki. W razie wygaśnięcia wierzytelności wygasa również zabezpieczająca ją hipoteka, chyba że przepis szczególny przewiduje inaczej. Wygaśnięcie hipoteki może nastąpić zarówno w następstwie zaspokojenia interesu wierzyciela, jak również bez takiego zaspokojenia. W obu tych przypadkach chodzi o sytuację prawną, w której wierzyciel traci definitywnie możliwość uzyskania jakiegokolwiek świadczenia. Wynikająca z art. 94 u. o k.w. i hip. zasada akcesoryjności hipoteki ma co do zasady służyć ochronie dłużnika rzeczowego w tym znaczeniu, że ma go zabezpieczać przed odpowiedzialnością szerszą od dłużnika osobistego, a więc wtedy, gdy takiej odpowiedzialności wobec wierzyciela nie ponosi już dłużnik osobisty. Ma go też chronić przed możliwością podwójnej zapłaty wierzycielowi za ten sam dług. Nie jest natomiast celem zasady akcesoryjności hipoteki to, aby prowadziła ona do uwolnienia od odpowiedzialności dłużnika rzeczowego w sytuacji, w której wierzyciel wykreślonego z rejestru sądowego dłużnika osobistego nie traci definitywnie prawa do uzyskania zaspokojenia swojej wierzytelności. Powyższe stanowisko Sądu Najwyższego w pełni podzielił Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie.

Skoro zatem strona powodowa wykazała za pomocą domniemania prawnego istnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką oraz istnienie hipoteki na swoją rzecz, obciążającej nieruchomość będącą własnością pozwanej, zaś strona pozwana nie zdołała domniemań tych obalić – to w rezultacie żądanie pozwu podlegało uwzględnieniu.

Jak zaś stanowi art. 69 u. o k.w. i hip., w granicach przewidzianych w odrębnych przepisach hipoteka zabezpiecza także roszczenia o odsetki nieprzedawnione oraz o przyznane koszty postępowania. W tym stanie rzeczy należało w ocenie Sądu I instancji uwzględnić roszczenie pozwu również w zakresie nieprzedawnionych odsetek, objętych żądaniem pozwu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez powodowy Fundusz(...)złożyła się opłata od pozwu – łącznie 32.500 zł, opłata za czynności radcy prawnego 10.800 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucono naruszenie przepisów postępowania poprzez błędne przyjęcia, że nieudowodniony został zarzut nieistnienia wierzytelności zabezpieczonej przedmiotową hipoteką – poprzez nierzetelne przeanalizowanie treści pism procesowych oraz załączonych do nich orzeczeń sądowych, które potwierdzają wygaśnięcie wierzytelności oraz zabezpieczającej ją hipoteki w dniu 3 marca 1998 r., tj. zawarcia ugody sądowej przed Sądem Wojewódzkim w Łodzi – X Wydział Gospodarczy pomiędzy pozwaną a Rolniczym Towarzystwem (...) sp. z o.o. w O. W., sygn. akt X GC 375/97.

W oparciu o tak sformułowany zarzut strona pozwana wniosła o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o:

1. oddalenie apelacji w całości,
2. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego przez radcę prawnego,
3. pominięcie, na podstawie art. 381 k.p.c., wszelkich dowodów zgłoszonych przez stronę pozwaną na etapie apelacji, ponieważ strona pozwana mogła je bez przeszkód powołać w postępowaniu przed Sądem I instancji,
4. w związku z nowymi dowodami zgłoszonymi przez stronę pozwaną, o dopuszczeniu nowego dowodu w postaci postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu – II Wydział Cywilny Odwoławczy z dnia 19 listopada 2019 r., sygn. akt II Ca 1128/19, wraz z uzasadnieniem – na okoliczność prawomocnego oddalenia wniosku strony pozwanej o wykreślenie wpisu hipoteki w kwocie 650.000 zł wpisanej w księdze wieczystej KW nr (...) na rzecz strony powodowej – wskazując przy tym, że powołanie ww. dowodu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie było możliwe, gdyż postanowienie zostało wydane w listopadzie 2019 r., a wyrok w niniejszej sprawie został wydany w czerwcu 2019 r.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił:

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2019 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu – II Wydział Cywilny Odwoławczy w sprawie o sygn. akt II Ca 1128/19 z wniosku Firmy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. z udziałem (...) Funduszu (...) z siedzibą w W. o wykreślenie hipoteki w kwocie 650.000,00 zł oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Krotoszynie z dnia 14 sierpnia 2019 roku w sprawie o sygn. Dz.Kw. 2972/19, którym oddalono wniosek o wykreślenie hipoteki. Zatem postanowienie to jest prawomocne – (odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem – k. 357 – 360).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 387 § 2¹ k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 7 listopada 2019 roku) w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji:

- 1) wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

2) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa powinno objąć ocenę poszczególnych zarzutów apelacyjnych, a poza tym może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne oceny sądu pierwszej instancji.

Biorąc pod uwagę dyspozycję wyżej przywołanego przepisu Sąd II instancji wskazuje, że w całości przyjmuje jako własne ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, jak również dokonaną przez tenże Sąd ocenę jurydyczną w płaszczyźnie norm prawa materialnego.

Należy przy tym wskazać, że Sąd Apelacyjny uzupełnił ustalenia faktyczne Sądu I instancji o fakt wynikający z postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie o sygn. II Ca 1128/19 z dnia 19 listopada 2019 roku. Bardzo istotne jest to, że to ustalenie Sądu II instancji w żadnym zakresie nie zmienia ustaleń faktycznych Sądu I instancji, wręcz przeciwnie wzmacnia te ustalenia. Co bardzo istotne na okoliczność toczącego się postępowania przed Sądem Rejonowym w Krotoszynie w sprawie o sygn. Dz.Kw. 2972/19 o wykreślenie hipoteki (będącej podstawą zasądzonego w niniejszej sprawie roszczenia) powoływała się w treści apelacji również strona pozwana, podnosząc że postępowanie to jest niezakończony, a w przypadku uwzględnienia wniosku o wykreślenie hipoteki będzie to miało wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Biorąc pod uwagę okoliczność, że na fakt toczenia się postępowania o wykreślenie hipoteki (i możliwości wpłynięcia zapadłego orzeczenia na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie) powoływały się obie strony procesu Sąd II instancji na podstawie art. 381 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. dopuścił dowód z odpisu postanowienia z dnia 19 listopada 2019 roku Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie o sygn. akt II Ca 1128/19. Sąd Apelacyjny miał w tym aspekcie na uwadze, że strona powodowa nie mogła wcześniej przedstawić przedmiotowego dowodu, albowiem zaskarżony wyrok zapadł w dniu 19 czerwca 2019 roku, a orzeczenia w sprawie o wykreślenie hipoteki zostały wydane odpowiednio w dniach: 14 sierpnia 2019 roku – I instancja i 19 listopada 2019 roku – II instancja, a zatem już po wydaniu skarżonego orzeczenia.

Natomiast pominięciu – na podstawie art. 381 k.p.c. – podlegały pozostałe załączone do apelacji strony pozwanej dowody z odpisów dokumentów. Po pierwsze dlatego, że były one sprekludowane, albowiem skarżący mógł je powołać w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, a po drugie – co istotniejsze – że były one znane Sądowi Okręgowemu przy rozstrzygnięciu sprawy (są to dokumenty sprzed wielu lat) i nie mogły one wpłynąć na wynik postępowania. Zresztą sama strona pozwana stawiając zarzut apelacji skupia się nie na tym, że Sąd I instancji nie posiadał jakichś dokumentów, ale, że „nierzetelnie przeanalizował treści pism procesowych oraz załączonych do nich orzeczeń sądowych, które potwierdzają wygaśnięcie wierzytelności oraz zabezpieczającej ją hipoteki”.

Przechodząc do apelacji strony pozwanej, należy stwierdzić, że zawiera ona jeden zarzut, mianowicie zarzut naruszenia przepisów postępowania przez Sąd I instancji poprzez nierzetelne przeanalizowanie przez ten Sąd treści pism procesowych oraz załączonych do nich orzeczeń sądowych, które potwierdzają wygaśnięcie wierzytelności oraz zabezpieczającej ją hipoteki w dniu 3 marca 1998 r., tj. w dniu zawarcia ugody sądowej przed Sądem Wojewódzkim w Łodzi pomiędzy pozwaną a Rolniczym Towarzystwem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. w sprawie o sygn. akt X GC 375/97.

Zarzut ten w żaden sposób nie mógł przynieść oczekiwanego przez skarżącego skutku.

Kolejny raz podkreślając, że Sąd II instancji w całości podziela ustalenia faktyczne, jak również oceny jurydyczne Sądu I instancji, stąd też ich ponowne przytaczanie jest bezprzedmiotowe, należy dodatkowo wskazać, iż w świetle nowego dowodu dołączonego do odpowiedzi na apelację przez stronę powodową w postaci postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 19 listopada 2019 roku w sprawie o sygn. akt II Ca 1128/19, prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego nie budzi żadnych wątpliwości.

Wszelkie rozważania odnośnie przedmiotowej hipoteki należy rozpocząć od podkreślenia na wstępie, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy

o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075). Przedmiotowa hipoteka zwykła powstała bowiem przed 2009 rokiem, a zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy, do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie nowelizacji stosuje się przepisy u.k.w.h. w dotychczasowym brzmieniu.

Strona powodowa dochodziła w niniejszej sprawie od pozwanej zaspokojenia swojej wierzytelności z nieruchomości, której właścicielem jest pozwana Spółka, obciążonej hipoteką umowną zwykłą na kwotę 650.000 zł. Dochodzona kwota mieści się w sumie zabezpieczenia hipotecznego. Strona pozwana w toku postępowania broniła się twierdzeniem, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką wygasła w dniu 3 marca 1998 r. poprzez zawarcie ugody przed Sądem Wojewódzkim w Łodzi, pomiędzy pozwaną a Rolniczym Towarzystwem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

(sygn. akt X GC 375/97). W ocenie Sądu Apelacyjnego, pozwana Spółka mogłaby zwolnić się z odpowiedzialności względem powoda jedynie w zakresie, w jakim wykazałaby, że należność została spłacona. Taki zarzut nie został jednak podniesiony, w niniejszej sprawie strona pozwana twierdzi jedynie, że przedmiotowa hipoteka powinna zostać wykreślona.

Pozwana w niniejszej sprawie wniosła do Sądu Rejonowego w Krotoszynie o dokonanie wpisu w dziale IV księgi wieczystej nr (...) pod nr 2, polegającego na wykreśleniu hipoteki na rzecz (...)Fundusz(...)z siedzibą w W. na kwotę 650.000 zł. Sąd Rejonowy w Krotoszynie postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2019 r. oddalił wniosek, uzasadniając tym, że do wniosku nie został dołączony dokument mogący stanowić podstawę wykreślenia hipoteki, a kopie przedłożonych dokumentów nie mogą stanowić podstawy wpisu w księdze wieczystej, poza tym z dokumentów nie wynikało, że wierzytelność – i tym samym hipoteka – wygasły.

Pozwana wniosła od tego orzeczenia apelację, wnosząc o wykreślenie hipoteki w kwocie 650.000 zł wraz z odsetkami. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił apelację strony pozwanej, albowiem ponownie nie zostały przedstawione przez wnioskodawcę dokumenty mogące stanowić podstawę wykreślenia hipoteki, które spełniają warunki określone w art. 31 u.k.w.h.

Należy przy tym podkreślić, że nie był to pierwszy wniosek strony pozwanej o wykreślenie przedmiotowej hipoteki. Wskazywał na to już Sąd I instancji w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, a mianowicie, że już postanowieniem z dnia 7 lutego 2019 roku (sygn. akt Dz. KW 5879/18 – była to inna sprawa) Sąd Rejonowy w Krotoszynie także oddalił wniosek pozwanej Spółki o wykreślenie hipoteki wpisanej pod numerem 2 w dziale IV księgi wieczystej numer (...). W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że brak jest jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynikałoby, że objęta wnioskiem hipoteka wygasła.

W okresie jeszcze wcześniejszym, postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2011 roku, Dz. Kw. 5997/10, prawomocnie oddalono wniosek o wykreślenie przedmiotowej hipoteki w kwocie 650.000 zł.

Ponadto, Sąd Okręgowy w Kaliszu w uzasadnieniu postanowienia z dnia 19 listopada 2019 roku w sprawie o sygn. akt II Ca 1128/19 wskazał, że wyrokiem z dnia 28 marca 2018 roku, sygn. I C akt 994/15 Sąd Rejonowy w Krotoszynie oddalił pozew pozwanej Spółki o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, nie znajdując podstaw do nakazania wykreślenia powyższej hipoteki.

Sąd Apelacyjny, na mocy przepisu art. 365 § 1 k.p.c., jest związany przywołanymi powyżej orzeczeniami. Zgodnie ze wspomnianym unormowaniem, orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy (...).

Konkludując powyższe, jedyny wywiedziony w apelacji zarzut dotyczył nieistnienia wierzytelności zabezpieczonej przedmiotową hipoteką, a w postępowaniach toczących się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu, jak i przed Sądem Rejonowym w Krotoszynie przesądzono, że nie istnieją podstawy do wykreślenia hipoteki. Powód chroniony był przez

domniemanie zgodności wpisu w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, którego skarżący nie zdołał obalić. Tym samym zarzut apelacji pozwanej Spółki, w ocenie Sądu Apelacyjnego, był chybiony.

W tej sytuacji apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania. Za zastosowaniem powyższej zasady przemawiała okoliczność, że pozwana Spółka przegrała apelację w całości.

Na koszty postępowania apelacyjnego należne stronie powodowej złożyły się: kwota 10.800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w osobie radcy prawnego, ustalona i zasądzona według norm przepisanych na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.